

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่สมควรกำหนดคำแนะนำ หลักเกณฑ์ วิธีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ด้านสุขาภิบาลทั่วไป และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) รวมถึงการใช้กฎหมาย และกฎขง ในการทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร เพื่อการจำหน่าย เป็นการคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคจากการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการสาธารณสุข จึงมีมติให้ออกคำแนะนำในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๓๘-๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จึงออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุม การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำแนะนำนี้

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน และประชาชน สามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่ซื้อขายกัน

“อาหาร” หมายความว่า ของกินหรือเครื่องค้ำจุนชีวิต ได้แก่

(๑) วัตถุทุกชนิดที่คนกิน ดื่ม อม หรือนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ หรือในรูปลักษณะใด ๆ แต่ไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้หรือใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมถึงวัตถุเจือปนอาหาร สี และเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส

“การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า การจำหน่ายอาหาร และสิ่งของอื่น ที่มีใช้อาหาร ในรูปแบบการจำหน่ายในลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งใดเป็นปกติหรือเร่ขาย ไม่ว่าจะเป็น ทางบก หรือทางน้ำ

“ผู้จำหน่ายสินค้า” หมายความว่า ผู้จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

“ผู้สัมผัสอาหาร” หมายความว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาหารตั้งแต่กระบวนการเตรียม ประกอบ ปรุง จำหน่ายและเสิร์ฟอาหาร รวมถึงการล้างและเก็บภาชนะอุปกรณ์

“ผู้ติดเชื้อ” หมายความว่า ผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))

“เชื้อไวรัส” หมายความว่า เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))

ข้อ ๒ ผู้จำหน่ายสินค้า ควรจัดให้มีมาตรการด้านสุขลักษณะในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) แผงจำหน่ายสินค้า เช่น โต๊ะ แคร่ รถเข็น พาหนะ หาบเร่ ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ไม่ชำรุด ทำความสะอาดง่าย กรณีที่เป็นแผงจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ควรสูงจากพื้นไม่น้อยกว่าหกสิบเซนติเมตร

(๒) จัดวางสินค้า อุปกรณ์ในการจำหน่ายสินค้า ให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย เป็นสัดส่วน ตามประเภทของสินค้า

(๓) ทำความสะอาดบริเวณที่จำหน่ายสินค้า ทั้งในระหว่างที่จำหน่ายสินค้าและหลังจากเลิกจำหน่ายสินค้า และเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจำหน่ายสินค้าออกจากบริเวณที่อนุญาตภายหลังเลิกจำหน่ายสินค้า

(๔) ภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีสภาพดี ไม่รั่วซึม มีการปกปิดมิดชิด ขนาดเพียงพอกับปริมาณมูลฝอย มีการทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอยและบริเวณโดยรอบให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ และไม่ทิ้งมูลฝอยลงในที่หรือทางสาธารณะ

(๕) มาตรการป้องกันไม่ให้น้ำเสีย เศษอาหาร น้ำที่มีเศษอาหาร ไขมัน ลงบนพื้น หรือทางระบายน้ำสาธารณะ

(๖) มาตรการป้องกันอันตรายและเหตุรำคาญ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรการการป้องกันเปลวไฟจากการใช้เชื้อเพลิงในการจำหน่ายสินค้า การทำประกอบ หรือปรุงอาหาร

(ข) มาตรการป้องกันอันตรายจากสายไฟฟ้า ไม่ติดตั้ง วางแผงค้ำ เกะเกี่ยวสายไฟฟ้า หลอดไฟฟ้า และควรใช้สายไฟฟ้าชนิดฉนวนหุ้มสองชั้นที่มีเปลือกนอกกันความชื้น

(ค) มาตรการป้องกันเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น เช่น ควั่นจากการประกอบอาหาร การใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องขยายเสียง หรือวิทยุเทป เป็นต้น

(๗) กรณีจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ควรจัดให้มีมาตรการเพิ่มเติมด้านสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) อาหารสด อาหารแห้ง อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท เครื่องปรุงรส วัตถุเจือปนอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำแข็ง มีคุณภาพดี สะอาด ปลอดภัย และจัดเก็บอย่างเหมาะสม เป็นสัดส่วน ไม่วางบนพื้น หรือบริเวณที่อาจทำให้อาหารปนเปื้อน

(ข) อาหารประเภทปรุงสำเร็จ จัดเก็บในภาชนะที่สะอาด ปลอดภัย มีการปกปิดอาหาร ด้วยวิธีการที่สามารถป้องกันการปนเปื้อนได้ เช่น ตู้ครอบอาหาร ภาชนะที่มีฝาปิด หรือรูปแบบอื่น ๆ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน และมีอุปกรณ์สำหรับตัก หยิบ จับอาหาร หรืออุปกรณ์ที่สามารถป้องกันการสัมผัสร่วมให้กับผู้บริโภคในขณะที่ใช้บริการ หรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(ค) ผู้สัมผัสอาหาร ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย แต่งกายสะอาด สวมเสื้อมีแขน ใส่ผ้ากันเปื้อนที่สะอาด สวมหมวกหรือตาข่ายคลุมผมให้มิดชิดหรือมีอุปกรณ์ป้องกันที่สะอาด และสามารถป้องกันการปนเปื้อนสู่อาหาร

ข้อ ๓ ผู้จำหน่ายสินค้า ควรจัดให้มีมาตรการด้านสุขลักษณะป้องกันความเสี่ยงจากเชื้อไวรัส ดังต่อไปนี้

(๑) ทำความสะอาดแผงวางสินค้า ภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ ที่สัมผัสบ่อยหรือสัมผัสร่วม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ จาน ชาม ช้อน มีด ด้วยน้ำยาทำความสะอาด เป็นประจำทุกวัน

(๒) อ่างล้างมือพร้อมน้ำและสบู่อย่างเพียงพอ หรืออุปกรณ์ทำความสะอาดมือ เช่น เจลแอลกอฮอล์ มีความเข้มข้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ วางไว้ในจุดที่สามารถใช้ได้สะดวกและเพียงพอ

(๓) มาตรการลดความแออัด โดยจัดแผงจำหน่ายสินค้า โต๊ะ เก้าอี้ ให้มีระยะห่างที่มีความเหมาะสมอย่างน้อยหนึ่งเมตร หรือตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข

(๔) สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ให้ถูกต้องตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน เว้นแต่ในขณะรับประทานอาหาร

(๕) การคัดกรองสุขภาพและมีการประเมินตนเองทุกวัน ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนดหรือตามมาตรการที่หน่วยงานราชการกำหนด หากพบว่ามีอาการป่วยด้วยเชื้อไวรัส

ให้ดำเนินการส่งผู้ติดเชื้อ เข้ารับการรักษาทันทีก่อนกลับมาปฏิบัติงาน และหยุดการดำเนินกิจการในส่วนที่เกี่ยวข้องทันที เป็นการชั่วคราว และให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรค หรือรายงานต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยทันที และปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคตามที่กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อกำหนด

(๖) การประเมินด้านสุขลักษณะ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากเชื้อไวรัส ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามที่กรมอนามัยกำหนดก่อนการต่ออายุใบอนุญาต หรือในกรณีที่มีความเสี่ยง เพื่อการเฝ้าระวังความเสี่ยงจากเชื้อไวรัสและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๗) ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคตามที่กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อกำหนด หรือตามที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกำหนด หรือใช้มาตรการอื่นตามที่ราชการกำหนด

ข้อ ๔ ผู้จำหน่ายสินค้า ที่มีการนำกัญชา หรือกัญชง มาใช้เป็นส่วนประกอบในการทำประกอบ หรือปรุงอาหาร เพื่อการจำหน่าย ควรดำเนินการตามมาตรการ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงข้อความหรือป้ายสัญลักษณ์ว่าเป็นการจำหน่ายอาหารที่มีการใช้กัญชา หรือกัญชงเป็นส่วนประกอบ

(๒) แสดงรายการอาหารที่มีการใช้กัญชา หรือกัญชง เป็นส่วนประกอบในอาหาร

(๓) แสดงข้อแนะนำความปลอดภัยในการบริโภคอาหารที่มีกัญชา หรือกัญชง เป็นส่วนประกอบ โดยแสดงข้อความ ดังนี้

(ก) บุคคลอายุต่ำกว่ายี่สิบปี สตรีมีครรภ์ และสตรีให้นมบุตร ควรงดเว้นรับประทาน

(ข) ถ้ามีอาการผิดปกติ ควรหยุดรับประทานทันที และถ้ามีอาการรุนแรงให้ปรึกษาหรือพบแพทย์โดยเร็ว

(ค) ผู้ที่แพ้กัญชา หรือกัญชง ควรงดเว้นรับประทาน

(ง) รับประทานแล้วเกิดอาการง่วง ซึม ให้หลีกเลี่ยงการขับขี่ยานพาหนะหรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล

(จ) ข้อความอื่นที่กฎหมาย หรือทางราชการกำหนด

ข้อ ๕ กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีการอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ควรจัดให้มีมาตรการในการควบคุม กำกับ ด้านสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนผังแสดงโซนการจำหน่ายสินค้า และทะเบียนผู้จำหน่ายสินค้า

(๒) การทำความสะอาดสถานที่ บริเวณและแผงจำหน่ายสินค้า การจัดการมูลฝอย การจัดการน้ำเสีย รวมถึงห้องส้วม

(๓) การจัดระยะห่างระหว่างแผงจำหน่ายสินค้า และจำนวนผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสม ไม่แออัด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายณรงค์ สายวงศ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข

ประธานกรรมการสาธารณสุข